

til den ærede Landssthingsmand end gjentagende at huffe ham paa, at ved Lovforlagets blotte Forcastelse opnaaer han ikke Andet, end at Landsthinget vedkjender sig, at dette Lovforlag ikke egner sig til at ophøtes til Lov; kun dette faaer han at vide, men ikke, hvorledes Landsthinget stiller sig til Spørgsmaalet om en tvungen Overgang af Fæstet til Selveiendom i det Hele.

Jeg har netop med al den Styrke, hvormed jeg har kunnet det, bekæmpet Udvalgsfleertallets Dagsorden, fordi jeg ikke kan skjonne rettere, end at, hvor forsigtig og hvor skjonsomt det end er udtrykt, saa hviler den dog paa en Tankegang, der ikke blot bryder Staven over det foreliggende Lovforlag, hvad jeg er enig i, men i Grunden tillige bryder Staven over de Bestræbelse, der tidligere ere blevne gjorte i samme Retning og dermed — kan man gjerne sige — ogsaa over senere gjentagne Forsøg i denne Retning. Det er dette, som jeg har bestræbt mig for at forhindre, og det er derfor, at jeg har opstillet et andet Forslag til en Dagsorden, hvori Principet hævedes og reserveres, medens jeg ganske vist derved tillige har vedkjendt mig, at det forsaavidt ikke har nogen overdreven Hast medets Gjennemførelse, idet jeg mener, at det er det yderste Middel, hvortil man først skal gribe, naar det viser sig, at Overgangen ved frivillige Overenskomster imellem Kjøbere og Sælgere ikke føre til Maalet paa en fyldestgjørende Maade. Medens jeg til det Yderste har holdt fast ved ikke selv nu at lægge nye Hindringer i veien for dette Formaalets Opnaaelse, saa maa jeg bemærke, at, ligesom jeg troer, — det skal glæde mig, om jeg tager feil heri — at Lovforlagets Fremkomst og de derved fremkaldte Udsigter mulig kunne have vækket Lysten til at kjøbe, saaledes er det, da der jo til enhver Handel hører baade en Kjøber og en Sælger, at befrygte, at den Omstændighed, at Landsthinget gjorde Noget, der ialfald kunde opfattes — jeg skal ikke nu komme nærmere ind igjen paa den Strid, som er bleven ført —, men som ialfald kunde opfattes, som om den lovgivende Magt gav denne Sag som en Tvangsforanstaltning ud af sin Haand, kunde virke ligesaa

skadelig paa den anden Side ved at vække Lysten til at sælge eller ved med andre Ord at gjøre Opnaaelsen af det hele Formaal i sidste Instants afhængig af Enkeltemands For-godtbefindende. Det er jo imidlertid blevet bebudet, at Udvalgets Fleertals Forslag til en Dagsorden vil blive taget tilbage, og jeg skal derfor nu give fuldstændig Afkald paa en fortsat Discussion, navnlig med den ærede Dødsfører, om de forskjellige Momenter, der under Debatten med Hensyn til samme ere fremkomne. — At den ærede Indenrigsminister ligeledes har modsat sig denne Dagsorden, kan jeg naturligvis i og for sig ikke have Noget imod, da det jo stemmer med, hvad jeg har fægtet for. Men da han derved ganske væsentlig har støttet sig til og har henvist til mig, saa vilde jeg forsømme, hvad jeg efter min Følelse erkjender for en Loyaltetspligt, dersom jeg ikke her udtalte, at jeg fuldstændig tiltræder, hvad den ærede Dødsfører for Udvalget har ytret om det høist Uventede og Overraskende, som det var at høre den Betydning og den Vægt, som Regjeringen lagde paa denne Different. Det maa jo nemlig vel erindres, ikke blot at her kun er Tale om en Meningsforskjel, med Hensyn til hvis Fremtræden den ærede Indenrigsminister endog saa hovedsagelig kun har holdt sig til en enkelt Ytring i selve Motiveringen, hvilken man jo dog aldrig plejer at tillægge en saadan Vægt, men dernæst, at den paagjældende Ytring eller Modsigelse fra Udvalgets Fleertals Side ikke er rettet imod et af Regjeringen forelagt Lovforlag, ja ikke engang er rettet imod et af Regjeringen bebudet Lovforlag, men kun imod en Udtalelse af Regjeringen om, hvad den under en vis Forudsætning mulig vilde bringe i Forslag. Der er altsaa her kun Tale om en Udtalelse imod en Udtalelse. Selv om Regjeringen af Udvalgets Fleertals Udtalelse, hvis den var bleven vedtagen, vilde have taget Anledning til at overveie, om den skulde opgive sit forøvrigt jo ikke meget brændende Dunst om at fremkomme med et Lovforlag, bygget paa de og de Grundsætninger, saa vilde den logiske Følge deraf jo dog ikke kunne blive den, at Regjeringen aftraadte eller, for at nævne et andet Alternativ, at den opløste